

Ernst Josephson på Waldemarsudde

Det är en gedigen samling verk som visas i kronologisk ordning på Prins Eugens Waldemarsudde.

Ernst Josephson levde 1851-1906. Fram till 1887 reste han runt i Europa för att utveckla sitt måleri. Han var väldigt intresserad av de gamla mästarna som **Rembrandt** och **Renoir** och han målade mycket mörker liksom de gamla klassikerna. De hade väl problemet med att de inte hade tillräcklig belysning men Ernst Josephson ansträngde sig att måla på samma sätt ändå. Varför kan man ju undra...

Men jag kan hålla med om att det är fascinerande att försöka få mörkret att lysa.

Ernst Josephson gjorde en väldans massa kamratmålningar som man kan tänka sig att han inte blev så rik på. Sen gjorde han tappra försök att kopiera de gamla mästarna. Det var ganska nedslående att se originalet bredvid hans målningar. Det fattades liksom en hel del för att komma upp i de gamla mästarnas nivå.

1887 började han intressera sig för det ockulta och deltog i seanser men här tog hans psyke stryk och han blev psykotisk 1888. Han låg inne på psyket ett bra tag men lyckades så småningom komma tillbaka till ett friskare tillstånd.

Han fortsatte med måleriet, som nu såg helt annorlunda ut och äntligen blev intressant i mitt tycke. Här får man för första gången se prov på hans kreativitet och inte bara på hantverket måleri. Nu börjar han uttrycka känslor i måleriet. Kroppar får spännande uttryck, bakgrunder förmedlar talande miljöer till skillnad mot hans tidigare avbildande. Några av dessa intressanta verk är *Gåslisa*, *Strömkarlen* och *Exstatiska huvuden*.

Ernst Josephson: Extatiska huvuden.

Foto: Erik Cornelius Nationalmuseum

Ernst Josephson ägnade sig också åt automatisk skrift där han försökte skriva ner vad han uppfattade som att de döda

förmedlade till honom. Det finns några exempel på detta i utställningen.

Han skrev 1888 – då han var psykotisk – en diktsamling som han kallade *Svarta rosor*. 1896 skrev han ytterligare en diktsamling med namnet *Gula rosor*.

Ernst Josephson var också musikaliskt välutbildad och komponerade flera fantastiska stycken, varav några spelas upp i utställningslokalen.

Självklart är det sorgligt att han blev psykotisk men med risk för att låta banal så "inget ont som inte har något gott med sig". Den senare delen av utställningen – från och med 1888 – är helt klart den mest intressanta i mina ögon. Det är som att se två helt olika personligheters måleri.

LilyAnn Enbring

Ernst Josephson – Konst, poesi och musik

Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm

Pågår t o m 11 februari 2024